

Pokolenia VI

Uniwersytet Dziecięcy UJK w Kielcach

Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. J. Szermentowskiego w Kielcach

Studenckie Koło Naukowe Fotografii 210Studio

Świętokrzyski Uniwersytet III Wieku w Kielcach

ŚLAD ŚWIATŁA

Pokolenia VI

Uniwersytet Dziecięcy UJK w Kielcach
Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. J. Szermentowskiego w Kielcach
Studenckie Koło Naukowe Fotografii 210Studio
Świętokrzyski Uniwersytet III Wieku w Kielcach

ŚLAD ŚWIATŁA

„Ślad światła”

I photograph what I do not wish to paint, and I paint what I cannot photograph.

*Fotografuję to, czego nie chcę malować, a maluję to,
czego nie mogę fotografować.*

Man Ray¹

Punktem wyjścia pozostaje praktyka Mana Raya (Emmanuela Rudnitzky’ego) – artysty, który przesunął fotografię poza jej funkcję rejestracyjną ku obszarowi doświadczenia i eksperymentu. Jego *rayografie*, powstające bez użycia aparatu, były zapisem bezpośredniego spotkania światła i materii – gestem, który unieważniał dystans między obrazem a jego źródłem. W podobnym duchu jego portrety (zwłaszcza wizerunki Luisy Casati) przekraczały granice przedstawienia. Rozedrgane, nieostre, wymykające się jednoznaczności stawały się raczej stanem niż obrazem, bardziej echem obecności niż jej zapisem².

W tej przestrzeni odniesień lokują się działania uczestników projektu „Pokolenia”. Fotografia zostaje tu potraktowana nie jako medium utrwalania, lecz jako pole relacji między światłem a ciałem, ruchem a czasem. Długi czas naświetlania przestaje być parametrem technicznym. Staje się narzędziem rozszerzania percepcji, pozwalającym zobaczyć to, co zwykle pozostaje poza zasięgiem oka. Realizowane obrazy powstają w ciemności, w przestrzeni zawieszenia, gdzie kontrola ustępuje miejsca intuicji. Światło, prowadzone ręką uczestnika, oświetla, rysuje, dotyka, czasem niemal błądzi. Ciało nie jest stabilnym punktem odniesienia, lecz procesem, śladem ruchu, który zapisuje się w czasie.

Projekt ten to doświadczenie międzypokoleniowe (dzieci, uczniowie, studenci i seniorzy). Uczestnicy projektu wchodzą w ten sam obszar niepewności, gdzie wiedza i jej brak tracą swoją hierarchie. Spotkanie nie polega tu na przekazie, lecz na współobecności, na uważnym byciu wobec siebie i wobec procesu.

¹ Autobiografia Mana Raya, „Self-Portrait”, Atlantic Monthly Press Boston 1963 r.

² Fotografia XX Wieku, Museum Ludwig w Kolonii, Taschen 2007, s. 512
Naomi Rosenblum, Historia fotografii światowej, Wydawnictwo Baturo Grafis Projekt, Bielsko Biała 2005, s. 394

Istotnym jego wymiarem staje się praktyka indywidualna. Poza wspólną przestrzenią warsztatową uczestnicy podejmują samodzielne próby, wchodząc w intymny dialog ze światłem i własnym doświadczeniem. Obrazy powstają często na granicy kontroli, w napięciu między zamiarem a przypadkiem. Są zapisem chwilowego układu: ruchu dłoni, oddechu, wahania. To właśnie w tych osobnych poszukiwaniach najpełniej ujawnia się różnorodność kreacji, od działań niemal performatywnych, po skupione, ascetyczne konstrukcje świetlne. Aparat nie jest już narzędziem dominującym. Staje się współuczestnikiem procesu, medium, które nie tyle utrwała, co pozwala zobaczyć.

Wystawa zamykająca kolejny etap projektu nie jest podsumowaniem, lecz zatrzymaniem w ruchu, chwilowym skupieniem rozproszonych doświadczeń. Zgromadzone obrazy nie tworzą jednolitej narracji. Układają się raczej w wielogłos, w którym współlistnieją różne sposoby odczuwania i rozumienia obrazu. To przestrzeń napięć między światłem a ciemnością, kontrolą a przypadkiem, pamięcią a obecnością.

„Pokolenia” nie są jedynie projektem edukacyjnym ani artystycznym. Są praktyką, która uczy świadomego postrzegania, tego co pojawia się na chwilę i znika, pozostawiając po sobie jedynie ślad światła. Światło nie jest tu narzędziem – jest zdarzeniem. Nie tyle odsłania, co dotyka. Nie opisuje formy, lecz ją współtworzy, pozostawiając ślad, który drży pomiędzy obecnością a zanikiem.

dr Arkadiusz Sędek

Świętokrzyski Uniwersytet III Wieku w Kielcach

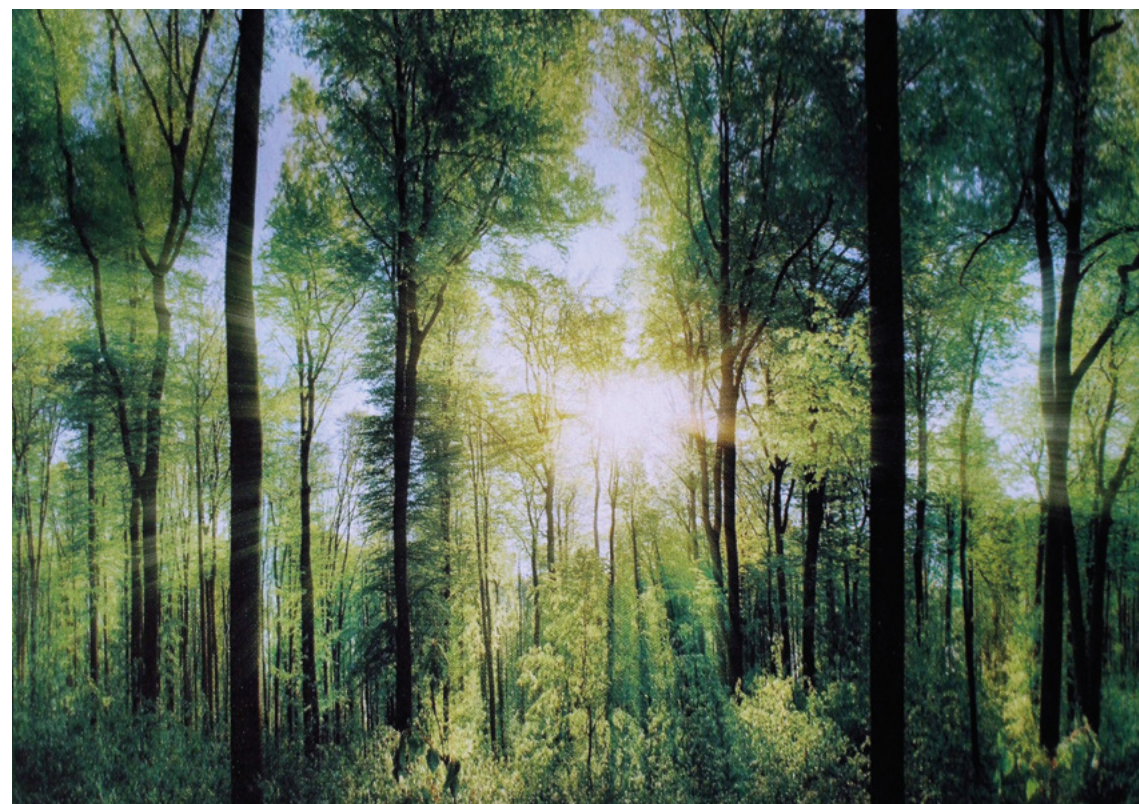
Nasza sekcja fotograficzna przy Świętokrzyskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Kielcach działa już ponad 20 lat. Skupia miłośników fotografii. Pieczę merytoryczną nad sekcją sprawuje artysta fotografik Antoni Myśliwiec. Jest świetnym fachowcem i bardzo życzliwym człowiekiem. Docenia nasz zapał, służy dobrą radą i – co ważne – cierpliwie znosi nasze niewątpliwe niedoskonałości warsztatowe.

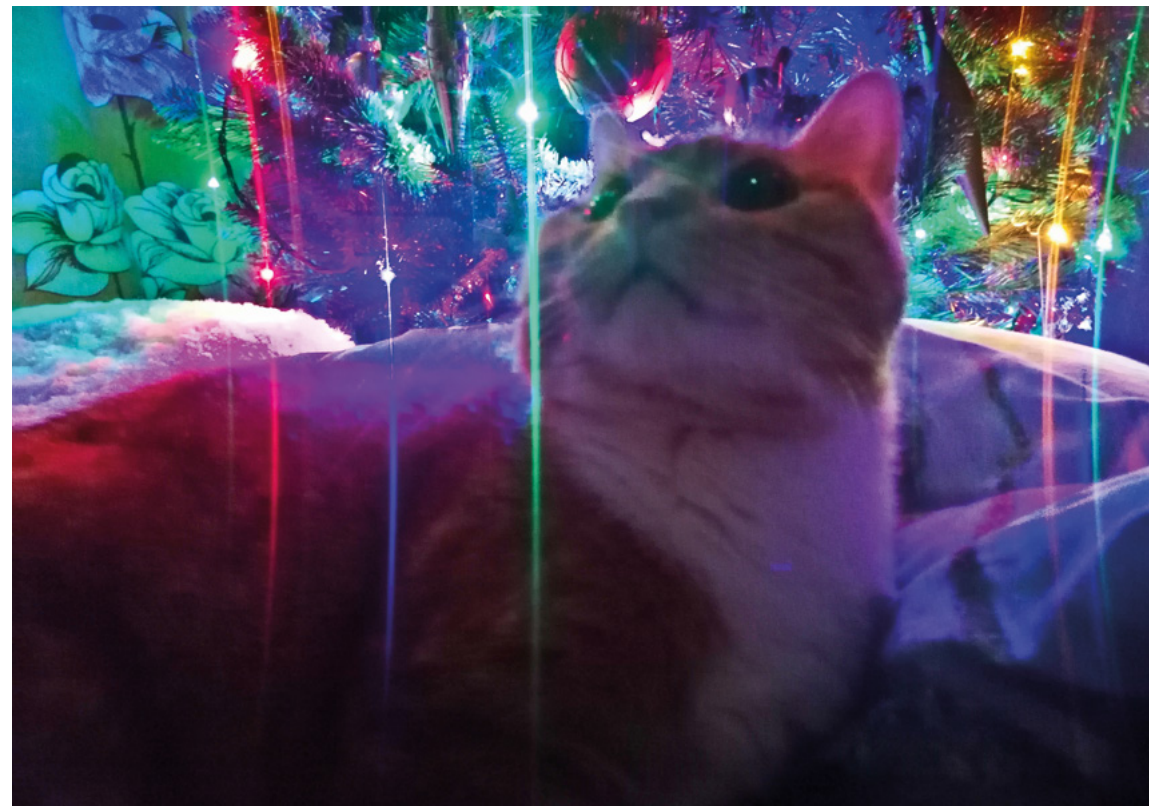
W projekcie „Pokolenia” bierzemy udział już szósty raz. Tegoroczny temat „Ślad światła” to dla nas nowe wyzwanie, które chętnie podjęliśmy, a efekty prezentujemy na wernisażu. Wciąż mierzymy się z nowymi wyzwaniami, co pozwala nam na ciągły rozwój naszego warsztatu fotograficznego. Mimo niemłodego wieku nasze hobby sprawia, że czujemy się młodszy i wciąż chce nam się działać.

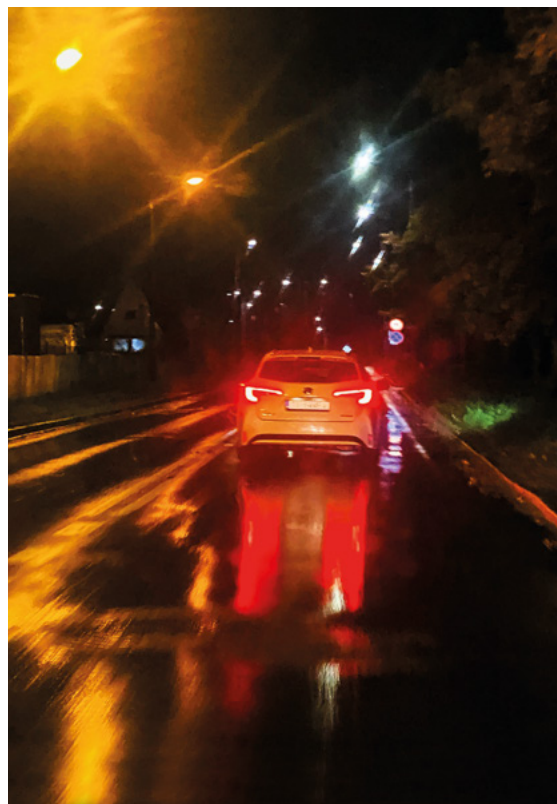
Barbara Grzesiak

Autorzy Seksja Fotograficzna Świętokrzyskiego Uniwersytetu III Wieku

Ilona Garecka, Barbara Grzesiak, Anna Jaskólska, Jadwiga Kokosza,
Grażyna Kotwica-Martin, Małgorzata Kotwica, Danuta Śliwińska,
Elżbieta Wargacka, Iwona Wojtecka

Studenckie Koło Naukowe Fotografii 210Studio

Wystawa opiera się na świetle i ruchu, które w połączeniu tworzą formę o niemal malarskim charakterze, sprawiając, że każde pojedyncze zdjęcie nabiera unikatowego wyrazu.

Realizacja projektu wymagała pogłębionego zrozumienia istoty światła, w szczególności jego kierunku oraz natężenia, przy jednoczesnym uwzględnieniu ruchu osoby portretowanej. Dzięki temu powstałe obrazy zyskują dynamiczny i wyrazisty charakter, a granica między rzeczywistością a abstrakcją ulega stopniowemu zatarciu. Osiągnięty efekt podkreśla ulotność chwili, nadając fotografiom wyjątkową ekspresję oraz pogłębiając ich wymiar interpretacyjny.

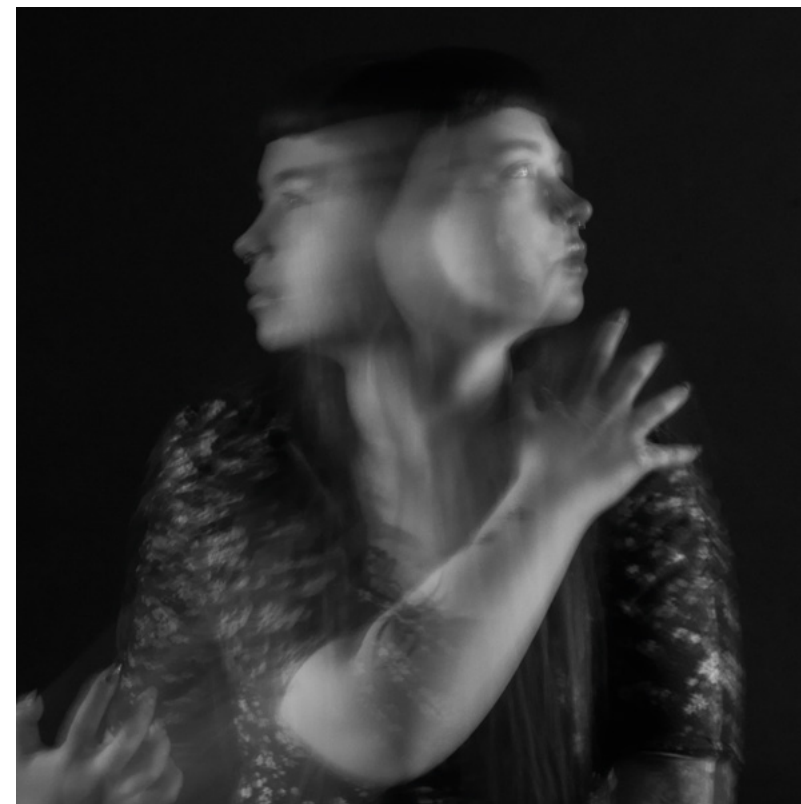
210Studio

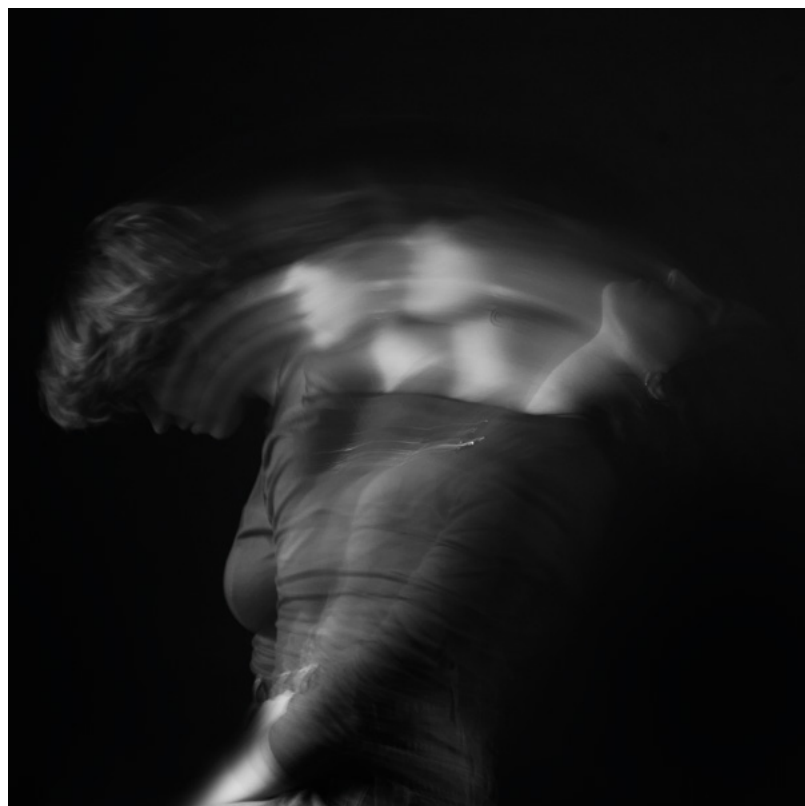
Autorzy SKN Fotografii 210Studio

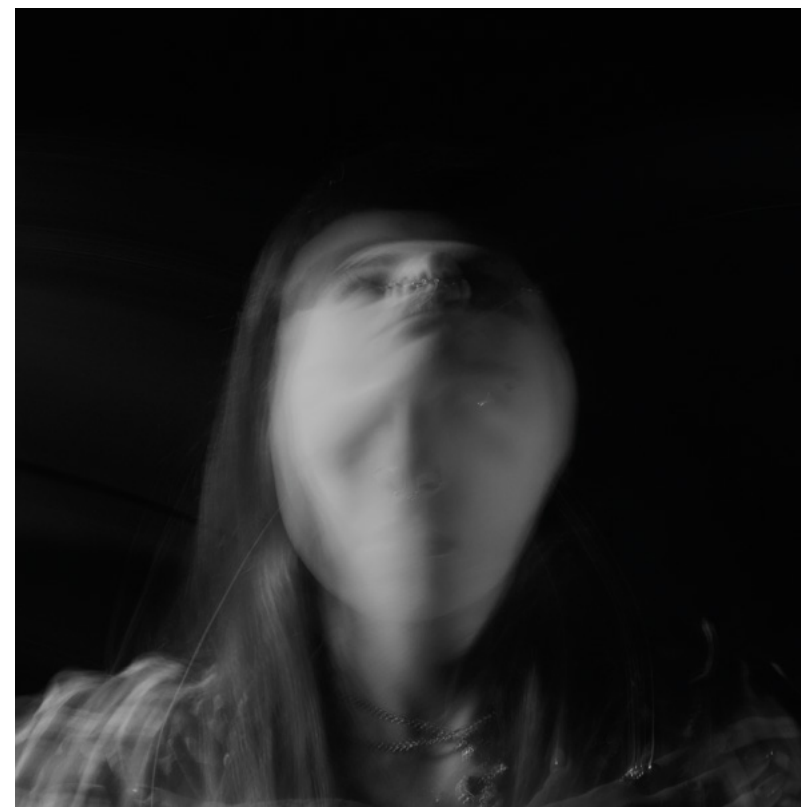
Aleksandra Kalista, Filip Kosmala, Natalia Kucała,
Gabriela Pawłowska, Roksana Skrzypiec, Julia Szpiega,
Mateusz Szejnabis, Julia Żarnowiecka

Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. J. Szermentowskiego

w Kielcach

Wieloletnia inicjatywa artystyczno-edukacyjna „Pokolenia”, realizowana po raz drugi w murach Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Szermentowskiego w Kielcach, stanowi unikalną platformę dialogu między pokoleniami, gdzie dziecięca spontaniczność, uczniowska pasja, studencki zapał i dojrzałe doświadczenie seniorów spotykają się w przestrzeni wspólnej kreacji.

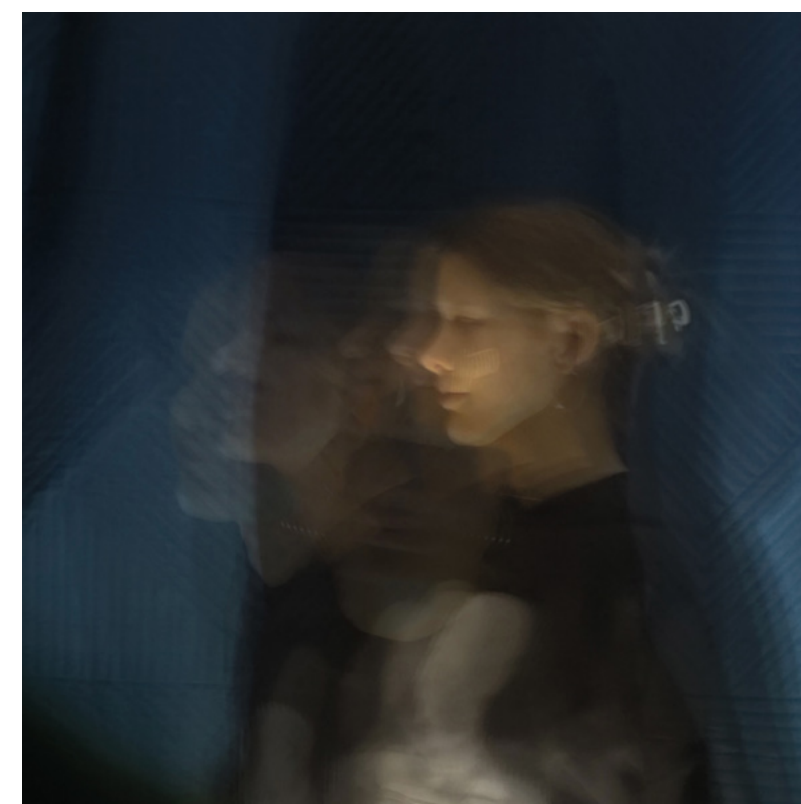
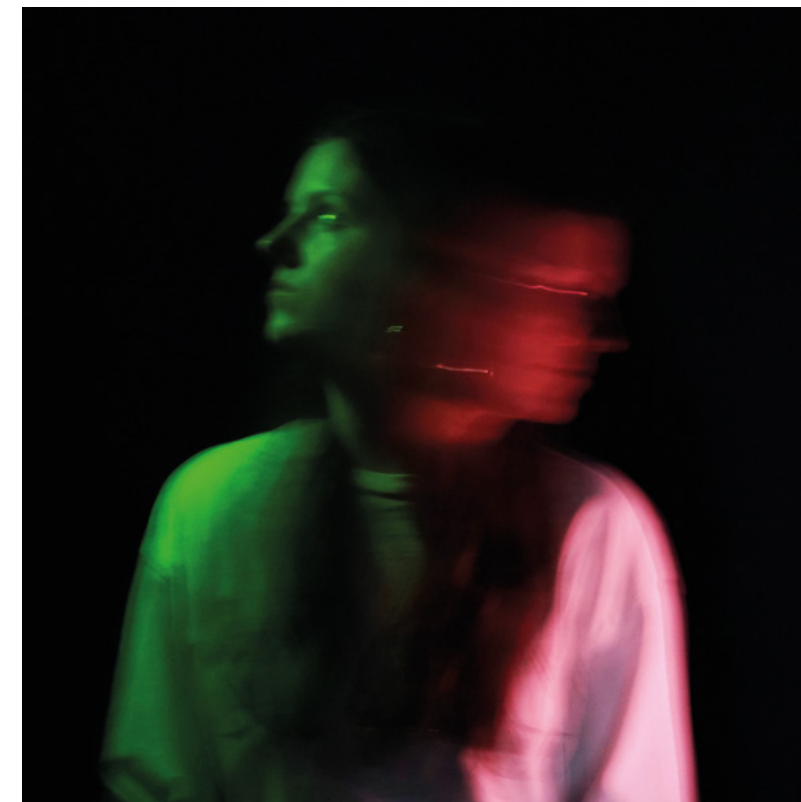
W bieżącej odsłonie projektu, zatytułowanej „Ślad światła”, uczestnicy skierowali swoją uwagę ku samej esencji medium fotograficznego – procesowi utrwalania czasu i ruchu. Wykorzystując technikę długiej ekspozycji, młodzi twórcy z *Kieleckiego Plastyka* wraz z pozostałymi uczestnikami podjęli próbę dosłownego rzeźbienia w ciemności.

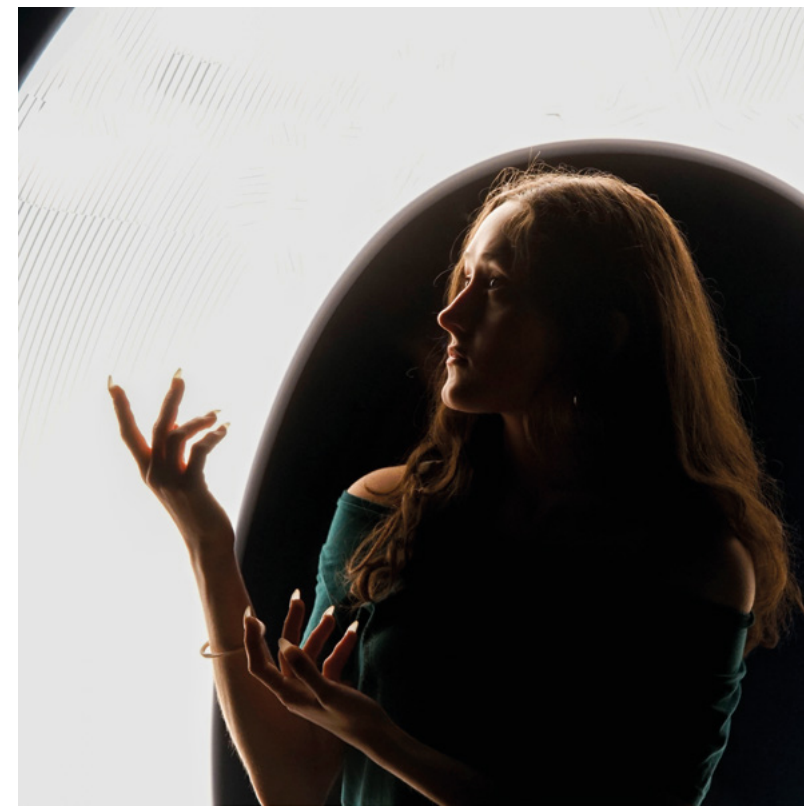
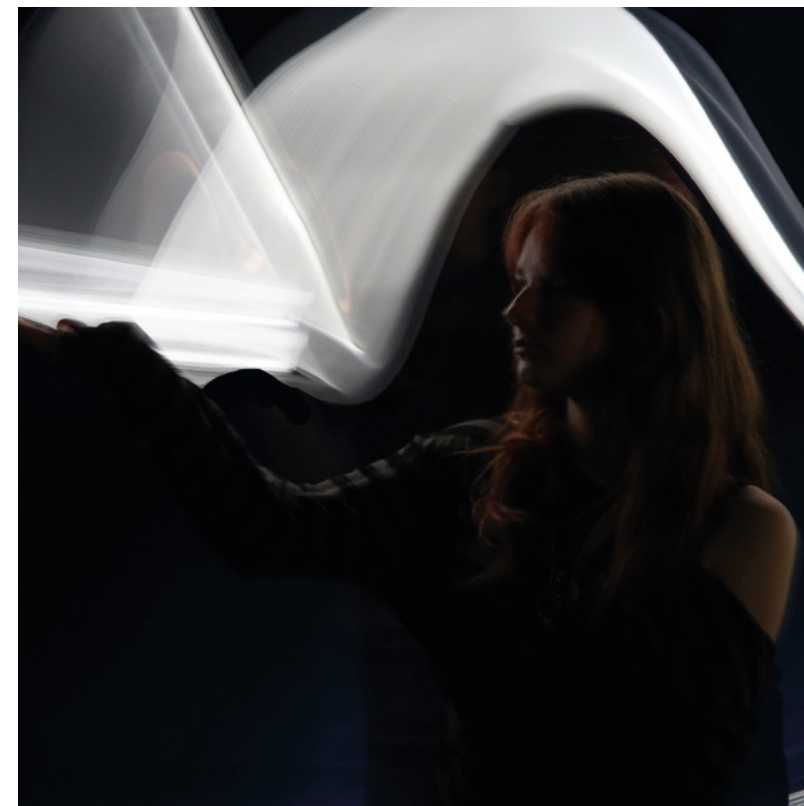
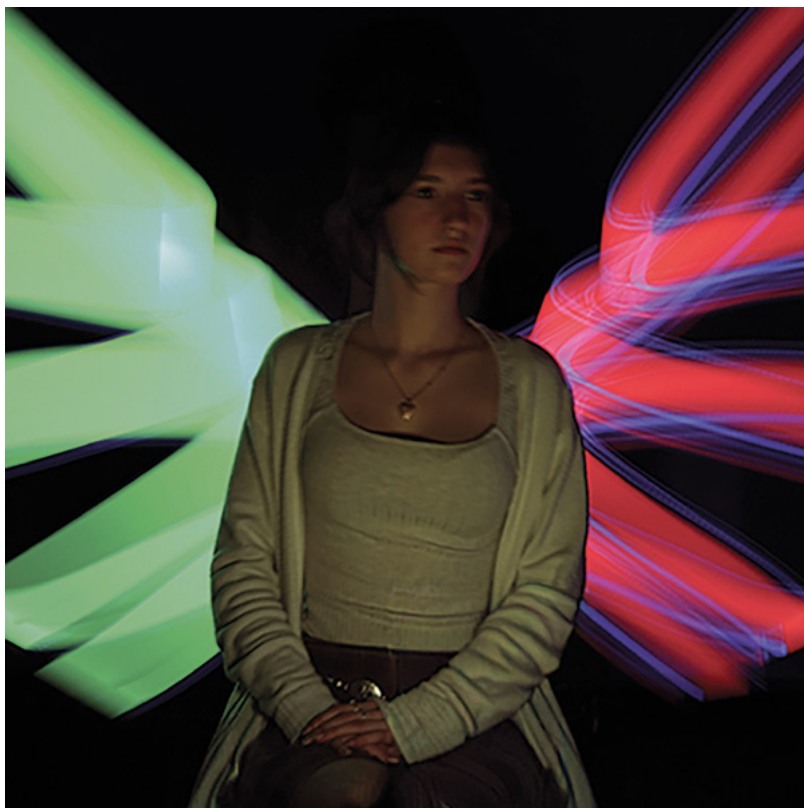
Poprzez radykalne wydłużenie czasu otwarcia migawki, tradycyjny portret uległ fascynującej dematerializacji ustępując miejsca dynamicznym kompozycjom malowanym różnorodnymi źródłami światła. Ciało portretowanej osoby przestało być jedynie statycznym obiektem, stając się fundamentem dla świetlnych gestów, aur i abstrakcyjnych linii, które definiują nową przestrzeń emocjonalną obrazu. „Ślad światła” to nie tylko techniczny eksperyment z pogranicza fotografii i performance’u, ale przede wszystkim metafora niewidzialnych więzi i energii przepływającej między ludźmi bez względu na ich wiek. W ciemnościach studia fotograficznego granice pokoleniowe ulegają zatarciu, a jedynym trwałym dowodem tego spotkania pozostaje świetlisty powidok, który na stałe zapisał się w kadrze.

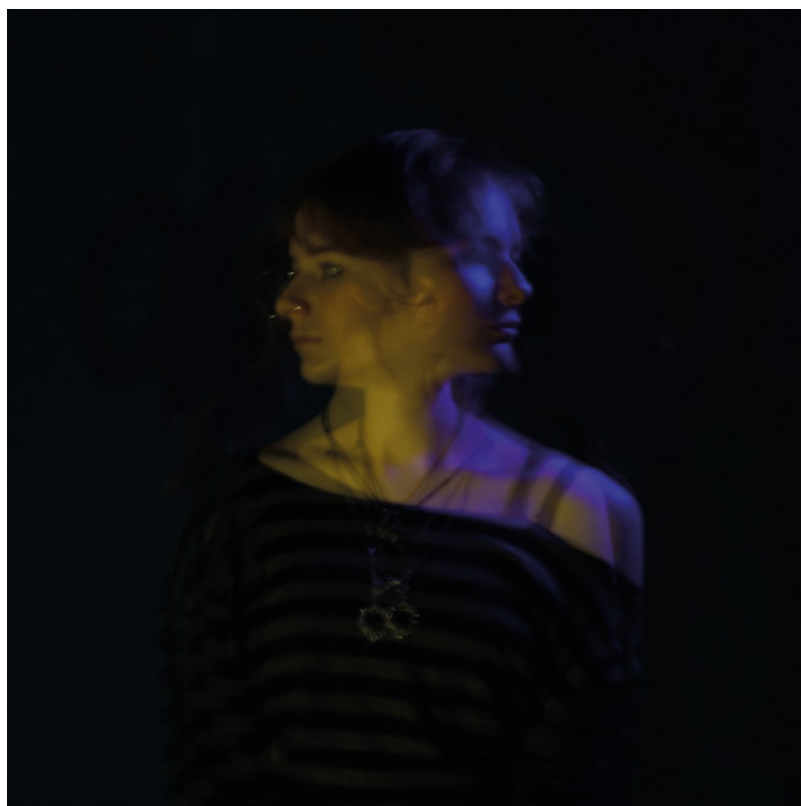
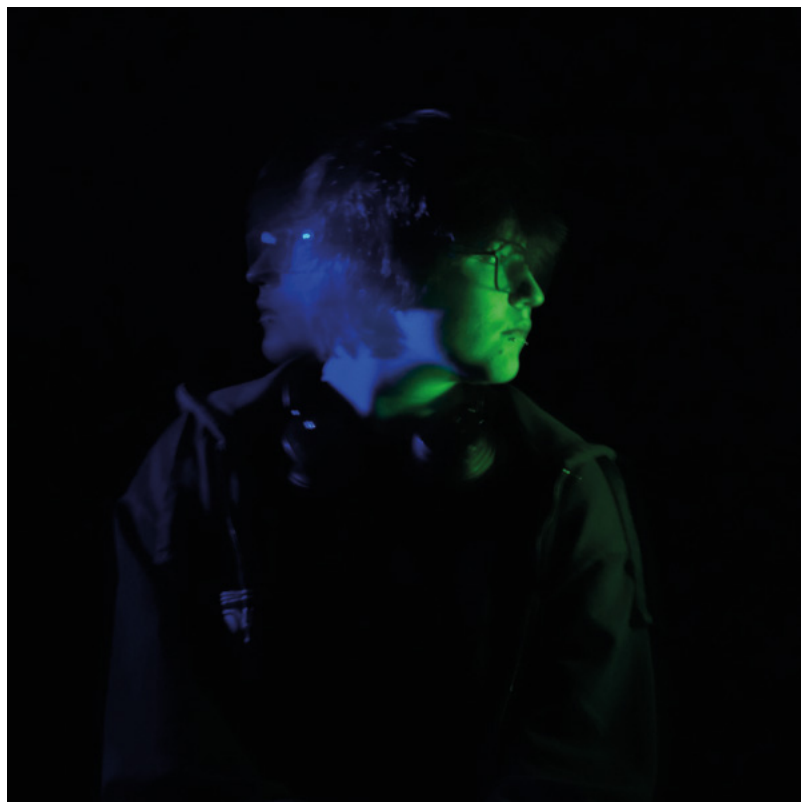
dr Arkadiusz Sędek

Autorzy Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych

Karolina Banak, Oliwia Fetela, Tetiana Kovtaniuk, Daria Małolepsza,
Maria Nowak, Sandra Sabat, Daria Staciwa, Martyna Szostak, Maria Walkowicz

Uniwersytet Dziecięcy UJK w Kielcach

Ślad światła – eksperyment i wyobraźnia najmłodszych

Tegoroczna odsłona udziału uczestników Uniwersytetu Dziecięcego UJK w Kielcach w projekcie „Ślad światła – 25 lat Galerii Uniwersyteckiej w dialogu pokoleń” koncentruje się wokół hasła „Ślad światła”. Powstałe prace są efektem warsztatów fotograficznych, podczas których najmłodszy twórcy mieli okazję zmierzyć się z niecodziennym zadaniem pracy w warunkach ograniczonego światła i świadomego wykorzystania ruchu w kadrze.

Fotografie realizowane były w ciemności – jedynym źródłem widzialności pozostawało światło padające na twarz z różnych kierunków. Uczestnicy, wykonując w określonych odstępach subtelne ruchy, tworzyli obrazy, w których czas i przestrzeń ulegają nawarstwieniu. W efekcie na pojedynczej fotografii pojawiają się wielokrotne zapisy tej samej postaci – jakby równoczesna obecność kilku momentów, kilku emocji, kilku „wersji” siebie. Niejednokrotnie daje to efekt zwielokrotnionych twarzy, przypominających wizualny zapis ruchu lub echo gestu zatrzymane w czasie.

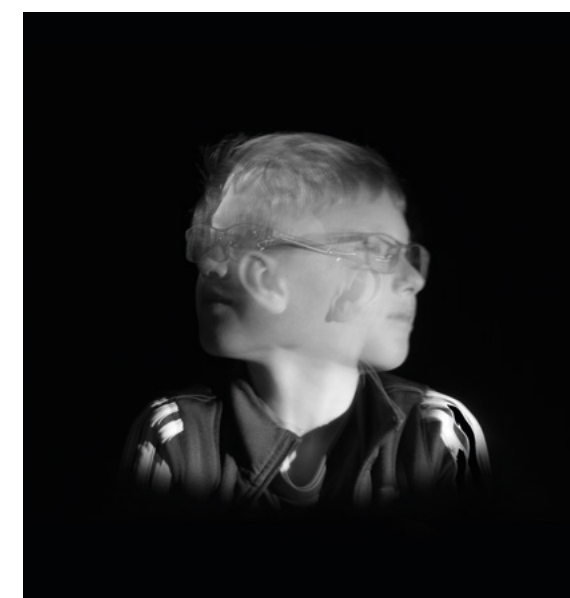
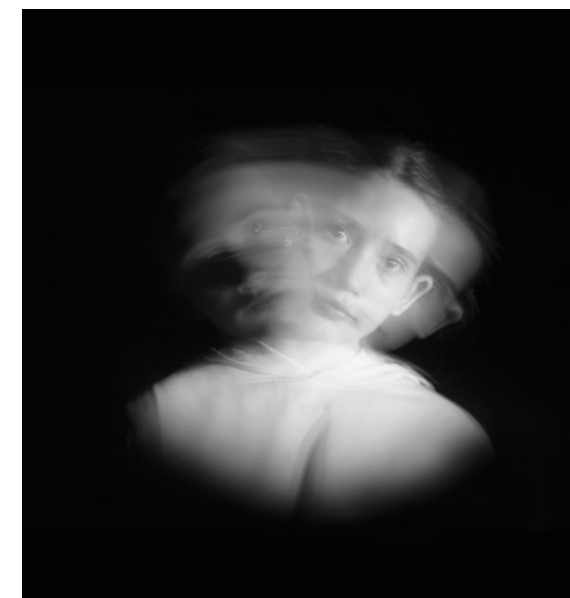
Powstałe prace stanowią fascynujące studium światła jako narzędzia kreacji oraz ruchu jako środka wyrazu. Dzieci w naturalny, intuicyjny sposób odkrywają tu podstawowe właściwości fotografii – jej zdolność do rejestrowania nie tylko rzeczywistości, ale także czasu, zmiany i ulotności. „Ślad światła” staje się więc nie tylko ćwiczeniem technicznym, lecz przede wszystkim doświadczeniem twórczym, w którym eksperyment spotyka się z wyobraźnią.

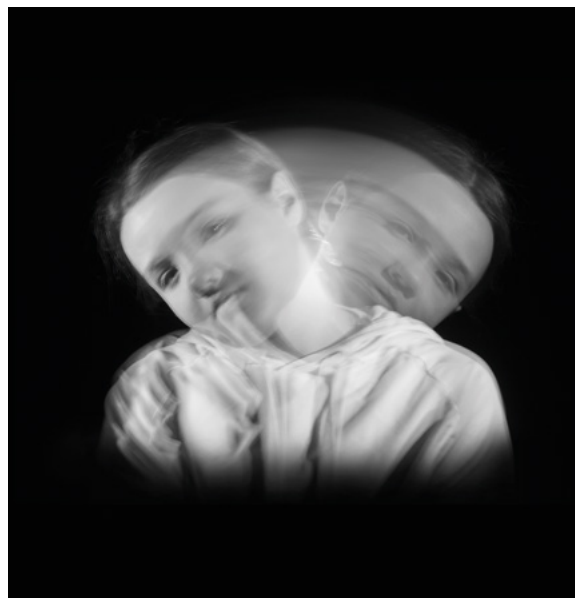
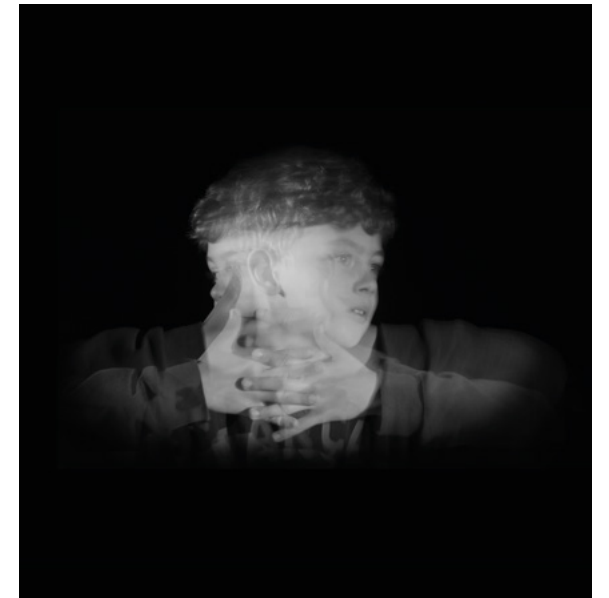
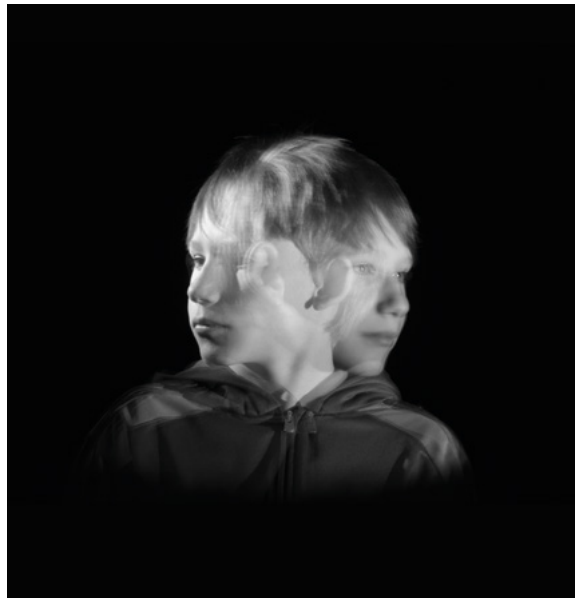
Fotografie najmłodszych uczestników ukazują niezwykłą wrażliwość na światło i formę, a także odwagę w poszukiwaniu własnego języka wizualnego. W ich pracach światło nie tylko odsłania, ale i buduje obraz – pozostawiając po sobie ślad, który staje się opowieścią.

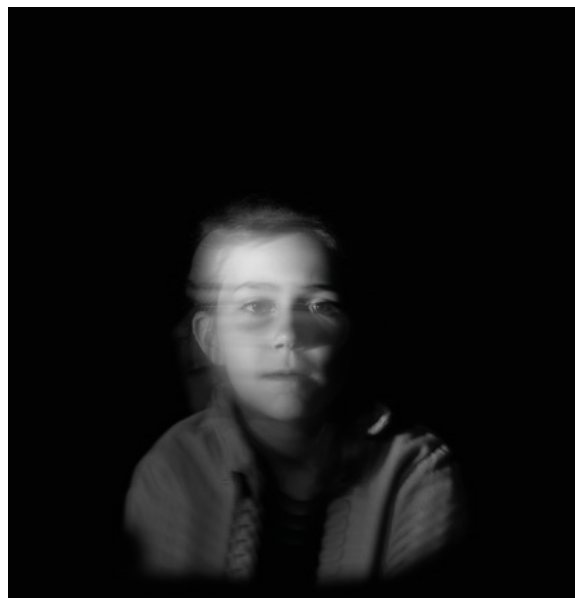
dr Ewa Kosowska

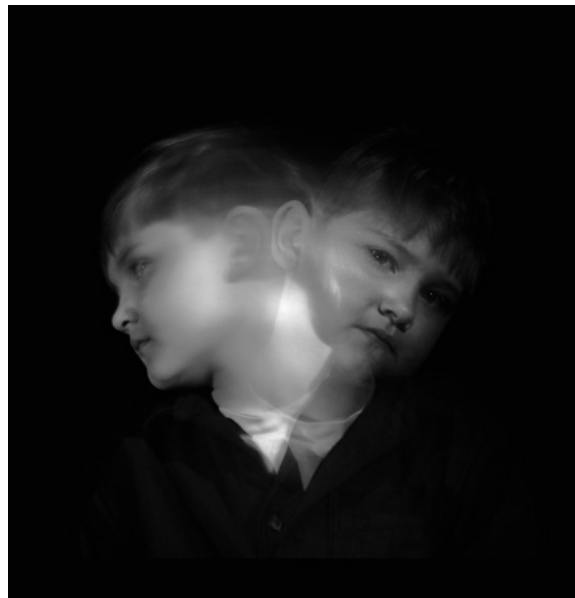
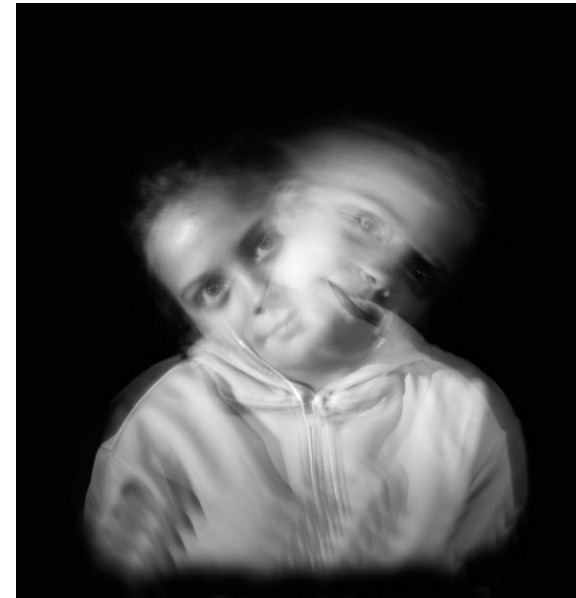
Autorzy Uniwersytet Dziecięcy UJK

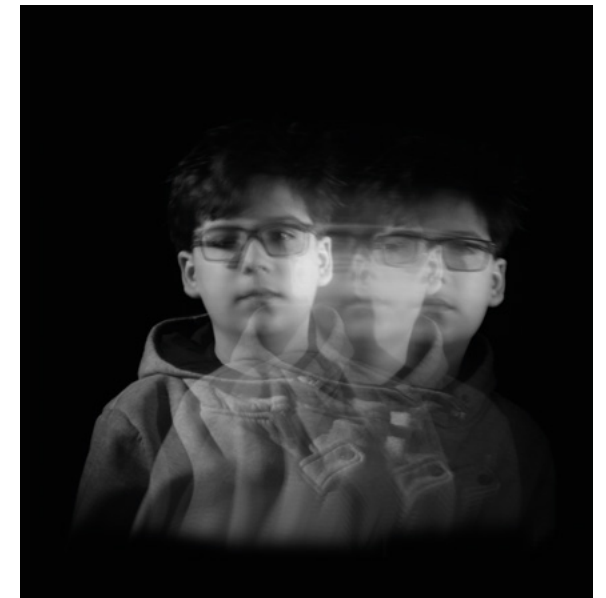
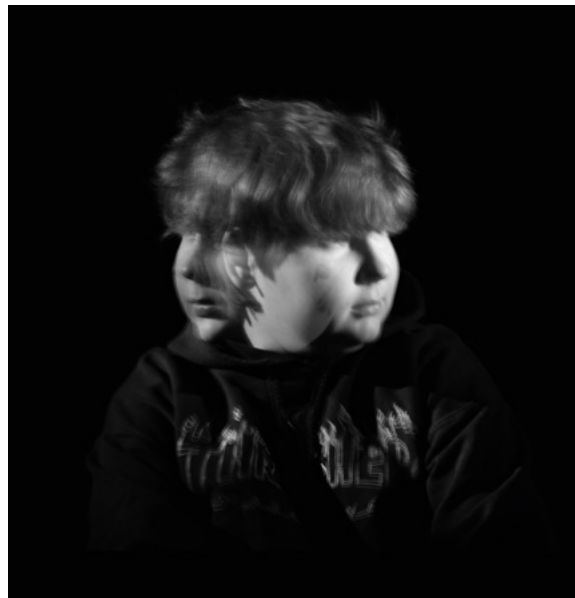
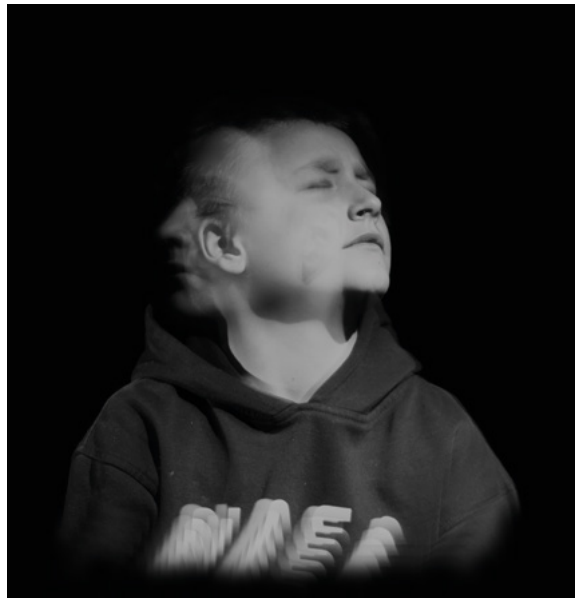
Bartłomiej Banasiński, Alicja Bilcka, Krzysztof Bilski, Magdalena Bochnak, Michał Bochnak, Zuzanna Bodo, Amelia Brambert, Franciszek Brambert, Natalia Brzozowska, Sara Buczkowska, Krystian Buczkowski, Maciej Chmielewski, Patryk Cieślik, Jagoda Cycuła, Jana Cycuła, Nikola Drzazga, Leon Dudkiewicz, Konstancja Dyguda, Alicja Dzwonek, Antonina Farbicka, Michalina Gąska, Kacper Giemza, Paweł Hombek, Łucja Hurkała, Marcel Jagiełko, Maja Jaroń, Stanisław Jaworski, Julia Kilijan, Julia Kosowska, Jan Kosowski, Leon Kubera, Karol Kulza, Hanna Maciantowicz, Igor Martynowicz, Tymoteusz Martynowicz, Amelia Matysek, Daria Mordon, Filip Mościcki, Alicja Orlińska, Barbara Orlińska, Cezary Orliński, Kalina Pawłowska, Pola Pietrowska, Mikołaj Rachtan, Hana Rogala, Samuel Rogala, Maciej Równicki, Hanna Skiba, Jan Skiba, Fabian Skokowski, Aleksandra Spasińska, Dawid Spudy, Oliwia Spudy, Zuzanna Stachura, Laura Stochmal, Zuzanna Stradowska, Wiktor Szmalec, Oliwier Trzuskowski, Amelia Wąsowska, Piotr Wejman, Tadeusz Wilk, Mateusz Witczak, Milena Witczak, Nadia Wójcik, Marcelina Zachariasz, Maria Zachariasz, Wojciech Zagórski, Alicja Zgórska, Julia Zięba, Natalia Zięba, Filip Ziętał, Kacper Ziętał, Magdalena Żak

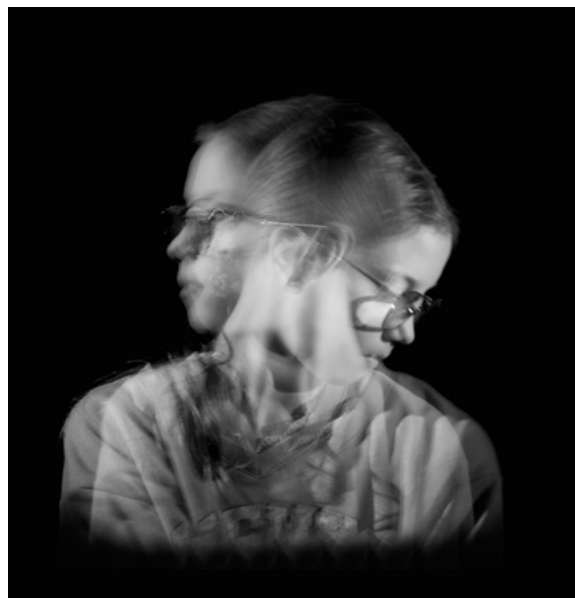

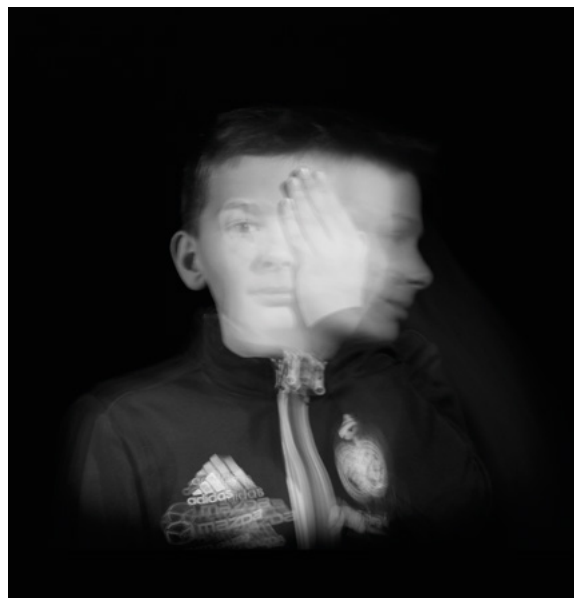

UDJK

Wydawnictwo towarzyszące zbiorowej wystawie fotografii „Ślad światła. Pokolenia VI” w Galerii Biblioteki Uniwersyteckiej w Kielcach, maj-lipiec 2026.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Świętokrzyskiego.

Artyści:

Uniwersytet Dziecięcy UJK w Kielcach

Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. J. Szermentowskiego w Kielcach

Studenckie Koło Naukowe Fotografii 210*Studio*

Świętokrzyski Uniwersytet III Wieku w Kielcach

Oprawa muzyczna wydarzenia: Trio Flawless

Wokal : Daria Kierońska, Weronika Nowak

Instrumenty klawiszowe : Wojciech Banasik

Kuratorzy wystawy:

dr Arkadiusz Sędek, Antoni Myśliwiec

Koordynatorzy wystawy:

dr Ewa Kosowska, Wioletta Kowalik, Mateusz Szejnbnis

Skład i opracowanie graficzne:

Anita Zuba

Redakcja:

Anita Zuba

Wydawca:

Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach

ul. Uniwersytecka 19, 25-406 Kielce

www.buk.ujk.edu.pl

© Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach

Wydanie II uzupełnione

ISBN: 978-83-976491-4-9

ISBN 978-83-976491-4-9

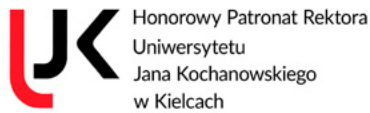

Druk i oprawa:

Oficyna Poligraficzna APLA

www.apla.net.pl

Kielce 2026

ISBN: 978-83-976491-4-9